

Temat för det här numret är arbete, och det diskuteras i de olika artiklarna ur en mängd varierande perspektiv som ändå tillsammans bildar en samlad helhet. I sin perspektivartikel nämner **Mari Lindman** att det finns många former av arbete som på olika sätt förblir osynliga i vårt samhälle, till exempel för att de är så vardagliga och normala, eller för att de sker i undangömdhet. Lindmans text påminner oss om att även om arbetet i det senmoderna kapitalistiska samhället har kommit att symboliseras av datanissar, teleförsäljare och konsulter, så finns många av de mer traditionella skitjobben kvar. Ofta har de bara utlokaliseras någon annanstans eller så utförs av de av de mer utsatta och dolda grupperna i samhället.

I vissa fall är det en öppen fråga om vi vill kalla en verksamhet för arbete eller inte, i och med att fritiden och arbetet i många fall kan vara starkt sammanflätade. Vad som överhuvudtaget räknas som arbete i ett samhälle kan också vara en överraskande kontroversiell fråga. Enligt **Patrick Cockburn** handlar till exempel tiggarnas och sexarbetarnas kamp om arbetsbegreppets betydelse om en strävan efter ekonomisk legitimitet. I sin text betonar Cockburn vikten av att studera det retoriska språk och övertalningsmetoder som debattörer använder sig av i det offentliga livet. En viktig aspekt av den här debatten handlar om att vi omtolkar begreppen för att förstå vår omvärld på nya sätt.

Juhani Vähämäki och **Jukka Peltokoski** försöker göra någonting liknande då de genom prekariatbegreppet vill uppmärksamma en särskild samhällelig utveckling, som får sitt uttryck i en osäkerhet och oro över framtiden. Enligt Vähämäki har livet i dagens värld förlorat sin rytm och sina gränser, och den här instabiliteten i vår existens är sammanbunden med en institutionell kris i det moderna samhället, där till exempel lönesamhället, skolan och nationalstaten inte längre förmår fungera som en buffert mot de grundläggande risker vi möter i världen. Välfärdssamhällets kris syns bland annat i att folk skaffar privata sjuk- och pensionsförsäkringar och blir mikroföretagare som säljer sin arbetskraft.

I sin perspektivartikel diskuterar **Roland Paulsen** de spänningar som den ständigt ökande kravet på produktivitet skapar i ekonomin. Enligt honom är det inte självklart att satsningar i kunskapsekonomin kommer att rädda västvärlden från arbetslöshet. Dessutom menar han att vi står inför en situation där vi måste utveckla en ny slags ekonomisk politik utgående från en djupare förståelse av samhällsförändringarna. Det är inte till exempel uppenbart att ständiga satsningar i teknologi och utbildning kommer att "skapa jobb". ■

OM IKAROS

Ikaros är en politiskt oberoende tidskrift om människan och vetenskapen. Ikaros ger utrymme för en öppen diskussion om vetenskapens roll i samhället. Tipsa dina vetgiriga vänner om Ikaros. Och kom ihåg att du stöder oss bäst genom att prenumerera. Tidskriften utkommer i år med fyra nummer.

Dessa och många artiklar ur tidskriften, kan också läsas på Ikaros hemsida www.fbf.fi/ikaros.

Respektive skribent ansvarar själv för artiklar publicerade i Ikaros. Åsikter framförda i signerade artiklar eller i intervjuer delas inte nödvändigtvis av redaktionen. Vi förbehåller oss rätten att redigera texter. Skribenten anses medge publicering såväl i tryck som digitalt.

IMPRESSUM

Postadress: FBF c/o Ikaros,
Hagsgatan 12, 20540 Åbo, Finland
Tfn: 040 736 57 99 (Tom Kettunen)
E-post: ikaros@abo.fi
Webbsida: www.fbf.fi/ikaros
ISSN 1796-1998

Chefredaktör och ansvarig utgivare: Tom Kettunen
Redaktionen: Jonas Ahlskog, Mari Lindman, Erik Hallstenson, Lars Hertzberg, Hugo Strandberg, Göran Torrkulla
Layout: Esko Schmitz
Title foto: © ° LUMEN / photocase.com
Tryckeri: Ekenäs Tryckeri, www.ekenasstryckeri.fi

PRENUMERATION:

helår 29 e / fortlöpande 24 e
(studerande och arbetslösa -50%)
Ikaros konto: Sampo 800016-71135946
BIC/SWIFT: DABAFIHH
Ange namn och adress i meddelandefältet på bankgiroblanketten!

Annonspriser: Kontakta redaktionen
Ikaros är en del av Folkets Bildningsförbunds verksamhet, www.fbf.fi